TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Áp lực vốn cho tăng trưởng hai con số: Thị trường chứng khoán cần phát huy vai trò dẫn vốn

06:29 02/11/2026

Mục tiêu tăng trưởng trên 10% trong giai đoạn 2026-2030 đòi hỏi nguồn lực đầu tư rất lớn. Trong bối cảnh tín dụng ngân hàng không thể mãi gánh phần lớn nhu cầu vốn, phát triển thị trường chứng khoán và trái phiếu đang trở thành yêu cầu quan trọng để mở rộng nguồn tài chính cho nền kinh tế.

Nhu cầu vốn ngày càng lớn

Để duy trì tốc độ tăng trưởng cao trong những năm tới, Việt Nam cần giải bài toán huy động vốn không chỉ về quy mô mà còn ở cơ cấu nguồn lực. Khi nhu cầu đầu tư cho hạ tầng, sản xuất, kinh doanh và chuyển đổi công nghệ ngày càng tăng, việc phụ thuộc quá lớn vào tín dụng ngân hàng có thể tạo áp lực lên hệ thống tài chính.

Theo Bộ trưởng Bộ Tài chính Ngô Văn Tuấn, kế hoạch tài chính 5 năm 2026-2030 đặt mục tiêu huy động tổng vốn đầu tư toàn xã hội tương đương 40% GDP. Quy mô nguồn lực cần huy động trong giai đoạn này dự kiến tăng 2,21 lần so với giai đoạn 2021-2025.

Đây là yêu cầu đặt ra đối với cả hệ thống ngân hàng và thị trường vốn. Trong đó, thị trường chứng khoán có thể cung cấp vốn thông qua phát hành cổ phiếu, còn thị trường trái phiếu tạo thêm kênh huy động vốn trung và dài hạn cho doanh nghiệp, giảm áp lực phải vay vốn ngân hàng.

Thị trường chứng khoán và trái phiếu được kỳ vọng trở thành kênh huy động vốn trung, dài hạn quan trọng cho doanh nghiệp Việt Nam

Thực tế, hoạt động huy động vốn trên thị trường chứng khoán đang có những chuyển biến tích cực. Trong 9 tháng đầu năm 2026, lượng vốn huy động tăng 15% so với cùng kỳ; phát hành cổ phiếu ra công chúng tăng 60%, phát hành riêng lẻ tăng 80%. Từ cuối năm 2025 đến nay, 10 doanh nghiệp đã thực hiện IPO, huy động trên 60.000 tỷ đồng.

Những kết quả này cho thấy thị trường đang có thêm khả năng cung cấp nguồn lực cho doanh nghiệp. Tuy nhiên, để trở thành kênh dẫn vốn dài hạn, thị trường cần mở rộng quy mô đi cùng nâng cao chất lượng doanh nghiệp, hàng hóa và niềm tin của nhà đầu tư.

Không chỉ tăng quy mô, cần nâng chất lượng thị trường

Theo định hướng được Bộ Tài chính đưa ra, đến năm 2030, tổng vốn hóa thị trường chứng khoán hướng tới khoảng 120% GDP; quy mô thị trường trái phiếu khoảng 50% GDP và thị trường sản phẩm phái sinh khoảng 20-30% GDP.

Để đạt được mục tiêu này, yêu cầu quan trọng là hoàn thiện khung pháp lý, tăng tính công khai, minh bạch và bảo vệ quyền lợi nhà đầu tư. Bộ trưởng Ngô Văn Tuấn cho biết, Chính phủ sẽ tiếp tục triển khai Chiến lược phát triển thị trường chứng khoán, đồng thời trình Quốc hội sửa đổi Luật Chứng khoán. Việc đẩy mạnh cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước và phát triển các tổ chức đầu tư chuyên nghiệp cũng được đặt ra.

Một thị trường vốn phát triển không chỉ giúp doanh nghiệp có thêm lựa chọn huy động tài chính mà còn tạo điều kiện để dòng tiền được phân bổ đến những lĩnh vực có khả năng sinh lời và tạo giá trị dài hạn. Điều này đặc biệt quan trọng khi nền kinh tế cần nguồn vốn lớn cho các dự án hạ tầng, sản xuất và đổi mới công nghệ.

Bên cạnh khả năng huy động, hiệu quả sử dụng vốn cũng là vấn đề cần quan tâm. Bộ trưởng cho biết, năm 2025, số chuyển nguồn ngân sách lên tới 1,8 triệu tỷ đồng, tương đương hơn 40% dự toán. Một trong những nguyên nhân là công tác chuẩn bị dự án kéo dài; riêng công trình nhóm B có thể cần 18 tháng đến 2 năm để hoàn thiện các bước chuẩn bị.

Thực tế này cho thấy huy động được vốn mới chỉ là điều kiện ban đầu. Nguồn lực cần được đưa vào các dự án có tính khả thi, được triển khai đúng tiến độ và tạo ra hiệu quả kinh tế.

Trong giai đoạn hướng tới tăng trưởng hai con số, phát triển thị trường chứng khoán và trái phiếu vì thế không chỉ là mục tiêu mở rộng quy mô tài chính. Quan trọng hơn, đây là bước đi cần thiết để đa dạng hóa nguồn vốn, giảm sự phụ thuộc vào tín dụng ngân hàng và nâng cao khả năng đáp ứng nhu cầu đầu tư dài hạn của nền kinh tế.

Minh Thành *(t/h)*